

SERIE

*'Hij had een donkere
blik in zijn ogen'*

KINDEREN DIE JE BIJBLIJVEN

‘Niemand verstaat hem, **OOK ZIJN OUDERS NIET**’

Als je langer in de kinderopvang werkt, zijn er zoveel kinderen ‘door je handen’ gegaan. Elk kind met een eigen verhaal. Van sommige kinderen blijft het verhaal nog lang in je hoofd hangen. Misschien vraag je je af: wat zou er van dit kind geworden zijn? Hebben we het wel goed gedaan? Vragen waar je meestal geen antwoord op krijgt. Deze serie gaat over dat soort kinderen. In dit nummer: het verhaal van Fareed (niet zijn echte naam).

TEKST INGE VAN RIJN FOTO ADOBESTOCK

Over dit kind móét ik vertellen. Hoe hij bij mij in de babygroep kwam. Hij was 15 maanden oud, maar hij liep niet en hij praatte niet. Hij at nog niet eens, want zijn moeder gaf hem alleen maar flesjes pap. Aan de schouderband van zijn broek knoopte ze een smoezelig lintje met zijn speen. Lekker hygiënisch, dacht ik bij mezelf. 'Als hij huilt, geef speen,' zei ze en heel even keek ze me aan. De blik in haar ogen was donker, net als bij Fareed.

DIKKE TRANEN

Ik zie meteen dat er iets vreemds met Fareed is. Die mooie donkere ogen kijken je niet aan en hij kijkt ook niet om zich heen. Als zijn moeder weg is, begint hij te huilen. Ik stop de speen in zijn mond, hij huilt zachtjes verder. Dikke tranen en snottebellen druipen over de speen. Altijd is hij verkouden en verdrietig. Hij eet slecht, slaapt weinig en gaat niet op onderzoek uit. Kinderen die in zijn buurt komen weert hij angstig af. Nooit een lachje, ook niet als pappa hem op komt halen. Na een week of acht maak ik me ernstig zorgen en vraag of de pedagoog komt kijken.

DE PEDAGOOG KOMT

Als de pedagoog komt, is hij super rustig, zal je altijd zien! Toch blijft haar blik al snel op Fareed rusten. 'Waarom heeft hij die speen aan z'n broek hangen?' Ik leg het uit. Ze geeft me een observatieformulier en we maken een afspraak voor de bespreking buiten de groep. Meteen de volgende dag vul ik de observaties in: Fareed scoort heel laag. Wist ik al, maar ik schrik er toch van als ik het zo op papier zie.

'Hoe is jouw band met hem?', vraagt de pedagoog. 'Ik krijg geen contact, wat ik ook doe, ook niet met de ouders.' Ik denk echt dat de hele familie autistisch is, maar dat durf ik niet hardop te zeggen. 'Misschien is er iets mis met zijn gehoor? Wat zegt het consultatiebureau? Kunnen we een oudergesprek plannen?' Ik krijg meer vragen dan antwoorden. Intussen weet ik nog niet wat ik met Fareed moet doen. 'Ga elke dag vijf minuten met hem zitten. Geef hem één babyspeelgoedje of een babyboekje', adviseert de pedagoog. Oké, we gaan het proberen.

BLIJVENDE ZORGEN

Fareed begint te kruipen, te staan en te lopen. Via het consultatiebureau wordt hij naar de KNO-arts gestuurd. Hij krijgt buisjes in beide oren. Maar nog steeds zit hij vaak als een zoutzak in de groep en staart een beetje voor zich uit. Hij is nu wel gewend hier, maar om nou te zeggen dat hij het naar z'n zin heeft... het lijkt er meer op dat hij hier z'n dag verplicht uitzit. Binnenkort wordt hij twee. Na de verhuizing komt hij in onze nul-vier groep. Ik blijf zijn mentor en blijf me zorgen maken: er is echt iets mis met Fareed, dat voel ik.

EEN NIEUWE GROEP

We zijn verhuisd naar een nieuw pand, met een grote nul-vier groep. Iedereen is superdruk met de inrichting. Fareed slaat helemaal op tilt; hij kan niet tegen het lawaai en de chaos in de

groep. Vaak kruipt hij achter de bank en maakt rare bewegingen. De pedagoog komt weer. Ze geeft hem kinetisch zand en krijgt hem zo ver dat hij ermee gaat spelen. Andere kinderen vinden dit ook leuk, maar die mogen er niet aankomen. Praten doet Fareed nog steeds niet, sinds hij buisjes heeft is hij wel geluidjes gaan maken. Maar in een eigen taaltje dat niemand begrijpt, ook de ouders niet.

LOS IN DE AUTO

Het lukt niet om de ouders weer op gesprek te krijgen. De pedagoog probeert tijdens het ophalen contact leggen met vader, maar verder dan een korte begroeting komt het niet. Pappa is taxichauffeur; hij rijdt altijd z'n auto de stoep op, tot de voordeur. Dan loopt hij snel naar binnen, tilt Fareed op en zet hem los achterin de auto. Deuren klappen dicht en in volle vaart rijden ze de straat uit. We staan te kijken en moeten allebei even slikken.

NAAR DE KNO-ARTS

De pedagoog heeft contact met het consultatiebureau opgenomen. Fareed is door de KNO-arts doorverwezen naar het Audiologisch centrum. Daar gaan ze een uitgebreid onderzoek doen naar zijn (spraak)ontwikkeling. Het duurt lang. De ouders kunnen er weinig over vertellen, de term 'Audiologisch centrum' zegt hen niet zo veel. Na een aantal weken hebben de ouders eindelijk een afspraak. 'Mag ik met jullie mee?' vraagt de pedagoog. Vader stemt toe, ik ben super opgelucht. Nu gaat er eindelijk wat gebeuren.

DIT MOEILIJKE MANNETJE

Als de pedagoog weer komt, storm ik op haar af. 'Het was heel verdrietig,' zegt ze. Het blijkt dat Fareed drie dagen per week naar de Vroeg-behandeling groep moet. Hij heeft een ernstige taalontwikkelingsstoornis en ze vermoeden autisme. Ik kan mezelf wel voor m'n kop slaan, waarom heb ik dat een jaar geleden niet gezegd! De pedagoog legt uit dat wij problemen signaleren, maar geen diagnose stellen. Als ik op de groep kom en Fareed daar zo zie zitten springen de tranen in mijn ogen. Wat ben ik aan dit moeilijke mannetje gehecht geraakt. Als pappa hem komt halen is hij woest: 'Waarom hebben jullie dat niet eerder gezien?' Het voelt als een dreun na. <

NOOT: HET KIND OP DE FOTO IS NIET HET KIND UIT HET VERHAAL.

TIPS

- Bespreek de gevoelens die jij bij een kind hebt met je collega of coach.
- Probeer er samen achter te komen of het probleem bij jou ligt, bij de relatie die je met het kind hebt of dat er echt iets mis is met het kind.
- Blijf aan de bel trekken, bij ouders, begeleiders en hulpverleners.